

اهداف و رسالت:

نشریه نفس باد صبا (به اختصار نفس) اولین مجله علمی پژوهشی فارسی زبانی است که بصورت تخصصی به بیماری‌های دستگاه تنفس انسان و علوم وابسته به آن می‌پردازد. این فصلنامه توسط مرکز آموزشی پژوهشی و درمانی سل و بیماری‌های ریوی بیمارستان دکتر مسیح دانشوری، وابسته به دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی انتشار می‌یابد. مخاطب این نشریه کلیه پرسنل خدمات آموزشی، پژوهشی، درمانی و بهداشتی، بویژه متخصصین و فوق متخصصین رشته‌های تنفس و علوم مربوط به آن می‌باشند.

مقررات:

۱) این نشریه بر موارد مندرج در بیانیه هلسینکی انجمن پزشکی جهان - اصول اخلاقی پژوهش پزشکی در موضوعات انسانی سال ۲۰۰۸، مصوبات کمیته بین‌المللی سردبیران نشریات پزشکی (موافقت‌نامه تورنتو) سال ۲۰۱۰، مصوبات کمیته کشوری اخلاق در پژوهش‌های علوم پزشکی و اصول راهنمای کشوری اخلاق در انتشار آثار پژوهشی علوم پزشکی اخلاق پزشکی ایران پایبند بوده و آنان را سرلوحه فعالیت انتشاراتی خود قرار داده است. دسترسی به این اصول و موافقت‌نامه‌ها از طریق وبسایت نشریه امکان‌پذیر است. همچنین آدرس اینترنتی آن‌ها عبارتند از:

- بیانیه هلسینکی ۲۰۰۸:

<http://www.wma.net/en/30publications/10policies/b3>

- موافقت‌نامه تورنتو ۲۰۱۰:

<http://www.icmje.org>

- راهنمای کشوری اخلاق در انتشار آثار پژوهشی علوم پزشکی:

http://hbi.ir/ethics/aeeinameh/publication_guideline.pdf

- مصوبات کمیته کشوری اخلاق در پژوهش‌های علوم پزشکی:

<http://hbi.ir/Nsite/Service/Special/?Level=12>

۲) تمامی تلاش مجله بر آنست که تا به پژوهشگران کمک نماید تا برترین مقالات مرتبط و واجد صلاحیت خود را در کوتاه‌ترین زمان ممکن منتشر نمایند. با این حال نشریه در پذیرش یا عدم پذیرش مقالات، در کلیه مراحل بررسی یا چاپ کاملاً مختار است.

۳) در صورت پذیرش مقالات برای چاپ، کلیه حقوق چاپ و نشر مقاله بطور انحصاری متعلق به نشریه نفس خواهد بود و مجله اختیار تام در چگونگی چاپ آن خواهد داشت. از این رو مجله حق ویراستاری، اعمال تغییرات در متن مقالات و یا خلاصه‌سازی آن‌ها را (به شرط حفظ ارزش علمی) دارا می‌باشد.

۴) مقالات ارسالی به نشریه نباید در نشریه فارسی زبان دیگری قبلاً انتشار یافته باشند و یا بطور همزمان برای انتشار در نشریه دیگری در حال بررسی باشند. همچنین پس از ارائه مقاله به نشریه نفس و پیش از تعیین وضعیت آن، ارسال مقاله برای انتشار در نشریات داخلی یا بین‌المللی دیگر خلاف می‌باشد. بدیهی است در صورت رد کامل مقاله از سوی این نشریه و یا وصول انصراف کتبی و قطعی نویسنده مسئول از انتشار مقاله، نویسندگان مختار خواهند بود تا نسبت به ارسال آن به سایر نشریات اقدام نمایند.

۵) نشریه تمام تلاش خود را بکار می‌بندد تا از انتشار موارد نادرست و خلاف موازین علمی یا اخلاقی جلوگیری نماید. با این حال مسئولیت کلیه موارد منتشره در مقالات بر عهده نویسندگان آن می‌باشد. عدم وقوف نویسندگان بر این نکته و نیز سایر نکات حقوقی مرتبط با موارد اخلاقی و قانونی انتشار مقالات علمی، از مسئولیت ایشان نمی‌کاهد و عواقب احتمالی بعدی از عهده این نشریه خارج است.

۶) به هنگام ارسال هر مقاله لازم است تا نویسنده مسئول مشخصات کامل کلیه نویسندگان را به ترتیب درج در مقاله در صفحه عنوان، به زبان‌های فارسی و انگلیسی (بصورت جداگانه) ذکر نماید. این مشخصات که عیناً در مقاله به چاپ خواهند رسید و یا بصورت محرمانه در دفتر نشریه ثبت شده و در مکاتبات مورد استفاده قرار خواهند گرفت شاملند بر نام و نام خانوادگی، وابستگی علمی، میزان تحصیلات، رتبه علمی، آدرس مکاتباتی و پست الکترونیک. شایان ذکر است که بدون تکمیل این مشخصات و اخذ تایید کتبی حق نویسندگی تمامی نویسندگان (که از طریق دفتر نشریه انجام خواهد گرفت)، امکان چاپ مقالات وجود نخواهد داشت. در این شرایط سایر عواقب محتمل بر اختلافات حق نویسندگی از نشریه سلب می‌گردد.

۷) نفس از انتشار مقالاتی که به هر نحو موجبات تضییع حق و حقوق شخص یا اشخاص حقیقی و حقوقی را فراهم آورند و یا به هر شکل مصادیق سرقت علمی ادبی باشند خودداری می‌نماید. در صورت چاپ ناخواسته چنین مواردی، به هر دلیل که صورت پذیرد، نشریه ضمن قرار دادن متخلفان در فهرست سیاه خود، در اولین شماره مبادرت به انتشار موارد و روشن‌گری خواهد نمود.

۸) نشریه مختار است تا در صورت صلاحدید هیئت تحریریه، مدارک تکمیلی مربوط به پژوهش انجام شده را صرفاً جهت مشاهده و تصمیم‌گیری از نویسندگان درخواست نماید. مواردی مانند تاییدیه کمیته اخلاق، پرسشنامه‌ها یا رضایت‌نامه‌های تکمیل شده، توافق‌نامه‌ها، اجازه‌نامه‌ها و یا سایر مستندات که از تعارض در منافع، اختلافات یا شبهات جلوگیری می‌نمایند.

۹) لطفاً توجه گردد که بر اساس قوانین بین‌المللی لازم است تا کارآزمایی‌های بالینی پیش از آغاز طرح در بانک‌های اطلاعاتی معتبر بین‌المللی بویژه این نوع پژوهش‌ها ثبت گردند. ذکر شماره ثبت این پژوهش‌ها برای انتشارشان ضروری است.

راهنمای نویسندگان فصلنامه نفس

۱۰ ارسال مقالات برای نشریه نفس به منزله پذیرش کلیه مقررات فوق از سوی پژوهشگران و نویسندگانی که نامشان در مقاله درج شده است می‌باشد.

نکات عمومی تهیه و ارسال مقالات:

۱) از آنجا که زبان رسمی نشریه فارسی می‌باشد، لازم است که نویسندگان نهایت تلاش خود را بکار گیرند تا از کلمات فارسی شناخته شده و مصطلح در مقالات استفاده برند. در مواردی که کلمات یا عبارات فارسی مناسب یا معناداری وجود نداشته باشد و یا کلمات معادل موجود مفاهیم را بخوبی منتقل نکنند، در صورت امکان، نزدیک‌ترین کلمه فارسی نوشته می‌شود و سپس با بکار بردن شماره بالانویس در بالای آن، اصل عبارت غیر فارسی بصورت زیرنویس صفحه درج می‌گردد. در این حالت شماره‌گذاری زیرنویس‌های هر صفحه به ترتیب از عدد یک شروع خواهد شد. در مواردی که هیچ کلمه فارسی معادل یا نزدیک وجود نداشته باشد، اصل عبارت غیر فارسی با حفظ ترتیب صفحه‌بندی در وسط متن فارسی نوشته می‌شود.

۲) نشریه تنها اقدام به دریافت و بررسی مقالاتی خواهد نمود از طریق وب سایت مجله ارسال گردند و از پذیرش مقالات چاپ شده و کاغذی معذور است.

۳) لطفاً به همراه ارسال مقاله، نامه درخواست انتشار نیز برای دفتر نشریه ارسال گردد. در این نامه دیجیتال (در متن نامه الکترونیک یا بصورت فایل Microsoft Word مجزا) که خطاب به سردبیر نشریه نفس تهیه می‌شود ذکر نام مقاله، نام نویسنده مسئول و درخواست صریح ایشان برای بررسی و انتشار مقاله ضروری است. نویسندگان توجه نمایند که در نامه ارسالی به دفتر نشریه باید به تمامی نکات زیر توجه شود و الزاماً در صورت وجود، آن‌ها را قید فرمایند:

- آیا مقاله ارسالی بصورت همزمان یا پیشتر برای نشریه دیگری ارسال شده است؟
  - آیا در فرایند پژوهش و تهیه مقاله ارسالی تعارض منافی وجود داشته است؟
  - آیا برای تهیه مقاله ارسالی از حمایت دانشگاه، مرکز تحقیقات، موسسه، سازمان، ارگان، شرکت یا ... برخوردار بوده‌اند؟
  - آیا شرایط تعجیل خاصی در بررسی مقاله ارسالی وجود دارد (مانند فارغ‌التحصیلی دانشجویی یا ارتقا شغلی)؟
- ۴) کلیه مقالات باید در محیط نرم‌افزاری Microsoft Word 2007 یا جدیدتر تایپ شده باشند. لطفاً برای متون فارسی از فونت‌های استاندارد Nazanin یا BNazanin و برای عبارات لاتین از فونت New Times Roman، همگی سایز ۱۴، استفاده گردد. عناوین داخل متن با همان سایز و تنها بصورت ضخیم (Bold) نشان داده می‌شوند. همچنین می‌توان برای تاکید نکات یا عبارات داخل متن، از شکل ایتالیک (مایل) یا زیرخط‌دار استفاده نمود. برای عناوین اصلی (چکیده، مقدمه، مواد و روش‌ها، یافته‌ها و ...) از فونت Titr یا BTitr استفاده شود.

۵) شماره صفحه‌ها بصورت متوالی در قسمت میانی و پایین تمامی صفحات باید درج شود.

- ۶) لطفاً در صفحه عنوان (برگ اول) هر مقاله موارد زیر بصورت کامل و مجزا از هم به دو زبان فارسی و انگلیسی نگاشته شوند:
- عنوان کامل مقاله،
  - عنوان خلاصه (عنوانی با تعداد محدودی کلمه که در بالای صفحات مقاله، موضوع آن را بطور کلی بیان می‌کند)
  - نام و نام خانوادگی تمامی نویسندگان (به ترتیبی که در مقاله درج خواهد شد) به همراه میزان تحصیلات، رشته تخصصی، رتبه علمی و وابستگی‌های ایشان (محل اشتغال، به همراه شهر و کشور).
  - ضروری است تا نویسنده مسئول به روشنی مشخص شده و نشانی کامل مکاتباتی، پست الکترونیکی، تلفن ثابت و همراه و نیز فاکس ایشان درج شود.

۷) پس از دریافت مقاله، دبیرخانه نشریه در طی زمان ۲-۳ روز کاری نامه دریافت مقاله و شماره ثبت آن را از طریق پست الکترونیک برای تمامی نویسندگان مقاله ارسال خواهد نمود. کلیه نویسندگان موظفند در طی زمان ۲ هفته مشارکت خود را به گونه‌ای که در مقاله درج شده است از طریق پست الکترونیک تایید فرمایند. عدم ارسال پاسخ یا تایید مشارکت منجر به توقف مراحل پردازش مقاله می‌شود.

۸) در صورت نگارش استاندارد مقالات، نشریه نهایت تلاش خود را به کار خواهد بست تا در مدت حداکثر ۱ تا ۲ ماه نظر داوران را اخذ نموده و تصمیم‌گیری نهایی را در هیئت تحریریه اتخاذ نماید. به منظور تسریع این روند از کلیه نویسندگان درخواست می‌گردد که در تهیه و ارسال مقاله خود به اصول استاندارد مقاله نویسی و نیز مندرجات این بخش توجه کامل نمایند.

۹) در صورتی که مقالات ارسالی فاقد استانداردها باشند و یا ساختار نشریه را پیروی نکرده باشند، مقاله پیش از داوری برای بازنویسی به نویسندگان بازپس فرستاده می‌شود.

۱۰) پس از تایید داوران و هیئت تحریریه، مقالات پذیرفته شده ویرایش نهایی و صفحه‌بندی شده و برای نویسنده مسئول ارسال می‌گردد تا توسط ایشان مطالعه و تایید نهایی گردد. پس از این مرحله اعمال تغییرات میسر نخواهد بود.

مقالات قابل پذیرش:

مقالات به شکل‌های زیر مورد پذیرش قرار خواهند گرفت:

راهنمای نویسندگان فصلنامه نفس

- ۱) **سرديبيري (Editorial):** این مقاله توسط سردبیر، فرد یا افرادی از اعضای هیات تحریریه یا صاحب‌نظران دیگر در زمینه‌ای خاص، بصورت مدعو، نگاشته می‌شود و معمولاً به مقاله یا موضوع ویژه‌ای می‌پردازد.
- ۲) **مقالات پژوهشی اصلی (Original research articles):** این مقالات بیشترین تعداد را به خود اختصاص می‌دهند و حاصل طرح‌های پژوهشی خواهند بود. توضیح بیشتر در مورد این مقالات در ادامه آمده است.
- ۳) **مقالات مروری (Review articles):** این مقالات توسط افراد صاحب نظر در زمینه‌ای خاص نگاشته می‌گردند و به شکل‌هایی چون سیستماتیک یا متاآنالیز قابل پذیرش می‌باشند.
- ۴) **گزارش مورد یا موردها (Case report or series):** چنین مقالاتی به گزارش مورد یا موردهایی از بیماری نادر، شرایط خاص، یافته‌هایی جدید و یا روش‌هایی نوین می‌پردازد و معمولاً شامل بخش‌های خلاصه، مقدمه، معرفی موضوع و بحث می‌باشند.
- ۵) **گزارش کوتاه (Brief or short communication):** به منظور تسریع در ارائه یافته‌های یک پژوهش، ثبت اولیه نتایج بنام خود و یا ارائه نتایج پژوهشی که به هر دلیل در سایر قالب‌ها قابل ارائه نیست، پژوهشگران می‌توانند در این شکل اقدام به ارسال مقاله نمایند. حجم این مقالات در قیاس با مقالات پژوهشی اصلی محدود است.
- ۶) **نامه به سردبیر (Letter to editor):** در این بخش خوانندگان می‌توانند نقد و نظرات علمی خود را در رابطه با مقاله منتشر شده‌ای ارسال فرمایند. بدیهی است در صورت ارسال پاسخ از سوی نویسنده مقاله مورد بحث، هر دو متن بصورت هم‌زمان به چاپ خواهند رسید.

راهنمای فنی تهیه مقالات:

بطور کلی قسمت‌های یک مقاله پژوهشی اصلی عبارتند از چکیده، مقدمه، مواد و روش‌ها، یافته‌ها، بحث، سپاسگزاری و منابع که دستور نگارش هر یک از این بخش‌ها در ادامه مشاهده می‌گردد. در انواع مقالات دیگر نیز این بخش‌ها با تفاوت‌هایی مشاهده می‌شوند. به منظور تسریع فرایند انتخاب و انتشار مقالات، به نویسندگان و پژوهشگران ارجمندی که از تجربه کمتری برخوردارند توصیه اکید می‌گردد که پیش از نگارش و ارسال مقاله خود، اصول مقاله‌نویسی را بطور کامل فراگیرند و نیز از تجارب پیشکسوتان برخوردار شوند.

- ۱) **چکیده:** لازم است تا برای مقالات پژوهشی اصلی، مقالات مروری، گزارش مورد یا موردها و گزارش کوتاه علاوه بر چکیده فارسی، یک چکیده انگلیسی (Abstract) نیز نوشته شود. چکیده‌های فارسی و انگلیسی باید محتوای یکسان داشته و هر یک حداکثر شامل ۳۵۰ کلمه باشند. چکیده خود از چهار بخش زمینه (Background)، روش (Method)، یافته‌ها (Results) و نتیجه‌گیری (Conclusion) تشکیل می‌شود. به منظور تسهیل در جستجو، در انتهای چکیده‌های فارسی و انگلیسی، تعداد ۴ تا ۱۰ واژگان کلیدی (Key words) ذکر خواهد شد. توصیه می‌شود تا در انتخاب این واژگان از فهرست Medical Subject Heading (MeSH) و یا عبارات علمی استاندارد و شناخته شده استفاده گردد تا مراحل ایندکس شدن مقاله توسط بانک‌های اطلاعاتی و یافتن مقالات توسط پژوهشگران آتی تسریع گردد.
- ۲) **مقدمه:** که شامل بیان مشکل و ارائه زمینه‌های پژوهش، سابقه علمی موجود و در نهایت هدف از انجام پژوهش می‌باشد.
- ۳) **مواد و روش‌ها:** این بخش که اهمیت زیادی در پذیرش یا رد مقاله دارد شامل کلیه نکات مربوط به طراحی و اجرای پژوهش است. وجود نقایص متدولوژیک یا ایراد در نگارش این بخش ممکن است منجر به رد قطعی مقاله گردد. لذا رعایت کامل اصول مقاله‌نویسی و نوشتن کامل این قسمت بسیار اهمیت دارد.
- ۱۱) **یافته‌ها:** که بیانگر نتایج و یافته‌های حاصل از پژوهش و آنالیز داده‌ها (بدون تفسیر) می‌باشد که در قالب متن، جدول‌ها، نمودارها و شکل‌ها عرضه می‌شوند. لطفاً توجه گردد که:
  - جدول‌ها، نمودارها و شکل‌ها در پایان مقاله و هر یک در صفحه‌ای جداگانه آورده شوند. لازم است که در متن به هر یک از جدول‌ها، نمودارها و شکل‌ها ارجاع شده باشد.
  - شماره ترتیب و عنوان نمودارها و شکل‌ها در زیر آن‌ها و شماره ترتیب و نام جدول‌ها در بالایشان درج می‌گردد.
  - شماره‌گذاری نمودارها، شکل‌ها و جدول‌ها به ترتیب و مجزا از هم باشند.
  - جدول‌ها باید در محیط نرم‌افزاری Microsoft Word و به زبان فارسی تهیه شوند. توضیحات جدول‌ها (در صورت وجود) در زیر یک خط طولی، با فونت ریزتری درج می‌شود.
  - نمودارها باید توسط نرم‌افزار Microsoft Excel و به زبان فارسی تهیه شده و محورهای آن‌ها باید دارای نام باشند. مقیاس و راهنمای نمودارها بصورت واضح، در کنار سمت راست آن‌ها قرار می‌گیرد.
  - توضیحات نمودارها و شکل‌ها (در صورت وجود) در ادامه عنوان آن‌ها ذکر می‌شود.
  - ضروری است که کیفیت عکس‌ها و شکل‌ها مطلوب و حداقل دارای وضوح تصویری (resolution) ۳۰۰ نقطه در هر اینچ (DPI) باشند. فرمت‌های PDF و JPG قابل قبول‌اند.
  - از تکرار مندرجات جدول‌ها، نمودارها یا شکل‌ها در متن خودداری گردد.
- ۴) **بحث:** در این قسمت یافته‌های پژوهشی تفسیر می‌شوند، با یافته‌های دیگر پژوهشگران مقایسه می‌گردند و در صورت امکان استنتاج، فرضیات و توصیه‌های جدید ارائه می‌شوند. ذکر نقاط قوت و ضعف طرح، پیشنهاد طرح‌های آتی و نتیجه‌گیری نهایی از دیگر مندرجات این بخش است.

۵) **سپاسگزاری:** از کمک، همکاری و همیاری افراد حقیقی و حقوقی که در انجام طرح و ارائه مقاله نقش داشته ولی حق نویسندگی ندارند در این قسمت قدردانی می‌گردد. همچنین لازم است تا نام افراد حقیقی یا حقوقی که حامی مالی اجرای طرح بوده‌اند (مانند دانشگاه، مرکز تحقیقاتی یا سازمان)، به همراه شماره طرح یا سند مربوطه، در بخش سپاسگزاری درج شوند.

۶) **منابع:** منابع به زبان انگلیسی و بر اساس دستورالعمل مندرج در مصوبات کمیته بین‌المللی سردبیران نشریات پزشکی (موافقت‌نامه تورنتو) سال ۲۰۱۰ و با کمی تغییرات نگاشته می‌شوند. برای استفاده و درج منابعی که به زبان فارسی منتشر شده‌اند لازم است که با هماهنگی نشریه منتشر کننده، فرمت انگلیسی برای آن منبع تهیه شود. برای این منظور می‌توان از خلاصه انگلیسی آن مقاله و برای کتاب‌ها از شناسنامه آن‌ها کمک گرفت. منابع به ترتیب ورود به مقاله در انتهای مقاله ارسالی نوشته و شماره ارجاع آن‌ها در داخل متن در داخل کروشه‌ای [ ] آورده می‌شوند. برای ذکر چند منبع با شماره‌های متوالی از خط تیره و چند منبع غیر متوالی از علامت کاما (,) استفاده می‌شود مانند [۱-۶] به معنی منابع ۱ تا ۶؛ [۳،۱] به معنی منابع ۱ و ۳ و نیز [۱-۳،۳] به معنی منابع ۱ تا ۳ به همراه منبع ۶. به منظور افزایش قابلیت جستجو و ارزیابی میزان ارجاع به مقالات (که برای پژوهشگران ارزشمند است) توجه به تایپ درست و بدون ایراد، استفاده درست و دقیق از نقطه‌گذاری‌ها، فاصله‌گذاری‌های بین کلمات، حروف، اعداد و تاریخ‌ها بسیار مورد تاکید است. همچنین نویسندگان توجه فرمایند که شماره صفحات مندرج در انتهای هر مقاله و نیز نام نشریه آن باید به صورت کامل (و نه شکل خلاصه شده آن‌ها) درج شوند. مثال‌هایی از شکل مورد قبول نگارش منابع بطور خلاصه عبارتند از:

- مقاله استاندارد نشریه انگلیسی زبان:

در صورتیکه مقاله حداکثر دارای ۶ نویسنده باشد نام تمامی آن‌ها درج خواهد شد:

Halpern SD, Ubel PA, Caplan AL. Solid-organ transplantation in HIV-infected patients. *New England Journal of Medicine*. 2002;347(4):284-287.

در صورتی که تعداد نویسندگان بیش از ۶ نفر باشد، پس از ذکر نام نفر سوم از et al. استفاده می‌گردد مانند:

Rose ME, Huerbin MB, Melick J, et al. Regulation of interstitial excitatory amino acid concentrations after cortical contusion injury. *Brain Research*. 2002;935(1-2):40-46.

در صورتی که مقاله در اینترنت منتشر شده باشد:

Aboud S. Quality improvement initiative in nursing homes: the ANA acts in an advisory role. *American Journal of Nursing* [Internet]. 2002 [cited 2002 Aug 12];102(6):[about 1 p.]. Available from: <http://www.nursingworld.org/AJN/2002/june/Wawatch.htmArticle>

در صورتی که دارای شناسه موضوعی دیجیتال (DOI) یا شناسه بانک داده‌ای باشد:

Zhang M, Holman CD, Price SD, Sanfilippo FM, Preen DB, Bulsara MK. Comorbidity and repeat admission to hospital for adverse drug reactions in older adults: retrospective cohort study. *British Medical Journal*. 2009;338:a2752. doi: 10.1136/bmj.a2752. PubMed PMID: 19129307; PubMed Central PMCID: PMC2615549.

Forooghian F, Yeh S, Faia LJ, Nussenblatt RB. Uveitic foveal atrophy: clinical features and associations. *Archives of Ophthalmology*. 2009;127(2):179-186. PubMed PMID: 19204236; PubMed Central PMCID: PMC2653214.

در صورتی که مقاله مربوط به کارآزمایی بالینی دارای شماره ثبت باشد:

Trachtenberg F, Maserejian NN, Soncini JA, Hayes C, Tavares M. Does fluoride in compomers prevent future caries in children? *Journal of Dental Research*. 2009;88(3):276-279. PubMed PMID: 19329464. ClinicalTrials.gov registration number: NCT00065988.

در صورتی که متن کامل مقاله به زبان غیر انگلیسی (مثلاً نروژی) باشد، زبان مقاله در پرانتز در انتها درج می‌گردد:

Ellingsen AE, Wilhelmsen I. Sykdomsangstblantmedisin - ogjusstudentene. *TidsskrNorLaegeforen*. 2002;122(8):785-787. (in Norwegian)

در صورتی که سازمان و یا افراد به همراه سازمانی نویسنده باشند:

Diabetes Prevention Program Research Group. Hypertension, insulin, and proinsulin in participants with impaired glucose tolerance. *Hypertension*. 2002;40(5):679-686.

Vallancien G, Emberton M, Harving N, van Moorselaar RJ; Alf-One Study Group. Sexual dysfunction in 1274 European men suffering from lower urinary tract symptoms. *Journal of Urology*. 2003;169(6):2257-2261.

در صورتی که مقاله فاقد نویسنده باشد:

21st century heart solution may have a sting in the tail. *British Medical Journal*. 2002;325(7357):184.

مقاله در ضمیمه مجله:

Geraud G, Spierings EL, Keywood C. Tolerability and safety of frovatriptan with short- and long-term use for treatment of migraine and in comparison with sumatriptan. *Headache*. 2002;42Suppl 2:S93-99.

در صورتی که مقاله به شکل‌های نامه به سردبیر یا سردبیری منتشر شده یا صرفاً از خلاصه استفاده گردیده است:

Tor M, Turker H. International approaches to the prescription of long-term oxygen therapy [letter]. *EurRespir J*. 2002;20(1):242.

Lofwall MR, Strain EC, Brooner RK, Kindbom KA, Bigelow GE. Characteristics of older methadone maintenance (MM) patients [abstract]. *Drug Alcohol Depend*. 2002;66Suppl 1:S105.

• کتاب‌ها و تک‌نگارها:

Murray PR, Rosenthal KS, Kobayashi GS, Pfaller MA. *Medical Microbiology*. 4th ed. St. Louis: Mosby; 2002.

مانند مقالات، در صورت وجود بیش از ۶ نویسنده، نام نویسندگان سوم به بعد درج نشده و به جای آن از et al. استفاده می‌شود.

در صورتی که سازمانی نویسنده باشد یا نویسنده خاصی نباشد:

National Lawyer's Guild AIDS Network (US); National Gay Rights Advocates (US). *AIDS practice manual: a legal and educational guide*. 2nd ed. San Francisco: The Network; 1988.

اگر فصلی از کتاب مد نظر باشد:

Meltzer PS, Kallioniemi A, Trent JM. Chromosome alterations in human solid tumors. In: Vogelstein B, Kinzler KW, editors. *The genetic basis of human cancer*. New York: McGraw-Hill; 2002. p. 93-113.

اگر کتابچه خلاصه مقالات کنگره یا کنفرانس مد نظر باشد:

Harnden P, Joffe JK, Jones WG, editors. *Germ cell tumours V. Proceedings of the 5th Germ Cell Tumour Conference*; 2001 Sep 13-15; Leeds, UK. New York: Springer; 2002.

برای کتاب‌های فارسی، مشخصات کتاب به شکل فوق و به زبان انگلیسی نوشته شده و در انتها در پرانتز عبارت (in Farsi) ذکر می‌گردد.

• پایان‌نامه‌ها:

Borkowski MM. *Infant sleep and feeding: a telephone survey of Hispanic Americans* [dissertation]. Mount Pleasant (MI): Central Michigan University; 2002.

برای پایان‌نامه‌های فارسی، مشخصات آن به شکل فوق و به زبان انگلیسی نوشته شده و در انتها در پرانتز عبارت (in Farsi) ذکر می‌گردد.

• منابع الکترونیک و اینترنتی:

تکننگار:

Foley KM, Gelband H, editors. *Improving palliative care for cancer* [Internet]. Washington: National Academy Press; 2001 [cited 2002 Jul 9]. Available from: <http://www.nap.edu/books/0309074029/html>

وبسایت:

Cancer-Pain.org [Internet]. New York: Association of Cancer Online Resources, Inc.; c2000-01 [updated 2002 May 16; cited 2002 Jul 9]. Available from: <http://www.cancer-pain.org/>

برای کسب اطلاعات تکمیلی می‌توان به وبسایت http://www.nlm.nih.gov/bsd/uniform_requirements.html و یا کتاب اینترنتی *Citing Medicine* به نشانی <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK7256> مراجعه نمود.